

A képviselőház ülése.

— Nemzetiségi vita. —

(Saját tudósítónktól.) A képviselőház mai nemzetiségi vitájának nagy érdekességét kölcsönözt Berzeviczy Albert beszéde, aki mint kulturpolitikáknak alapos ismerője, beigazolta, hogy Tisza István helyes uton jár és semmi érdeket föl nem áldoz az iskolakérdésekben elfoglalt álláspontjával. Berzeviczy beszédét minden oldalon azzal a figyelemmel hallgatták, melyet politikai közéletünknek ez a kiváló egyénisége mindenkör megérdemel.

Érdekes felszólalás volt még Désy Zoltáné is, aki sok érdekes szempontból világította meg a nemzetiségi kérdést. Sajnálatos, hogy ő is beleesett annak a tévhitnek bűvkörébe, hogy a nemzetiségi kérdés megoldása az általános választójog után lehetséges, holott miként azt a miniszterelnök csak legutóbb is kifejtette, Ausztria példája épen most igazolja Désy felfogásának teljes helytelenségét.

Az ülésről ez a tudósítás szól:

Beöthy Pál elnök háromnegyedtizenegy órakor nyitja meg az ülést.

Az elnöki irományok előterjesztése után napirendre kerül a miniszterelnök válasza a románokkal folytatott tárgyalás ügyében.

Az első szónok, aki a mai napra felszólalásra jelentkezett, Zichy Aladár gróf, nincs jelen.

Sághy Gyula kezdi a mai vitát, aki azt fejtegeti, hogy az Apponyi-féle népoktatási törvénynek már igen szép eredményei mutatkoztak. Ennek volt a következménye az is, hogy Siegesku Józsefet, aki egy román nemzetiségi jelölttel szemben lépett föl egy krassószörénymegyei kerületben, több mint ezer szótöbbséggel választották meg; ez azt bizonyítja, hogy mindazok a papok és tanítók, akik Siegesku mellé állottak a választáson, teljesen meg vannak elégedve az Apponyi-féle népoktatási törvénnyel. Nem érti a miniszterelnök nyilatkozatát az iskolák falára helyezett nemzeti címerekről. A törvény rendel, hogy a címer ott legyen az iskola falán és aki azt megsérti, fegyházbüntetésre ítéendő. Hová sülyedt a többség, amely elűri a magyar állam szuverénitását megsértését! Az Apponyi nézeteit a magyar államiságról egy egész világ választja el Tisza István gróf álláspontjától. Majd azt fejtegeti a szónok, hogy a nemzetiségi párt vezérei mindenkor üldözőbe fogták azokat a román politikusokat, akik mérsékelt álláspontra helyezkedtek. Az ilyen urakkal tárgyalásba bocsátkozni a miniszterelnök részéről a legnagyobb politikai hiba volt. A nemzetiségi politika sarokköve, hogy az országot nemzetiségi darabokra kell bontani, hogy ha valamely nemzetközi kavarodás támad, annál könnyebben kiválhassanak a magyar állam testéből. Ezt a törekvést a miniszterelnök tárgyalásánál mindenestre előmozdította, mert azok az engedmények, amelyeket a miniszterelnök fölkinált, csak fokozták a nemzetiségek étvágyát.

Sághy után Mán Lajos munkapárti beszélt. Mindenekelőtt azzal kezdte, hogy az oláhok szereplése a köztudatban ferde világitásban van meg, kezdve a 48-iki beállításától. Agresszív népnek vannak feltüntetve az oláhok, holott nagyon is békések.

Désy Zoltán háromnegyed három órakor kezdte el beszédét: Amit az alkotmánypárt nevében Bethlen István gróf elmondott, ahhoz teljesen hozzájárul. Nem jött volna el a parlamentbe, mert most is az az álláspontja, hogy kárhoztatja ezt a Házat így együtt és legjobb volna feloszlatni. Az oláhokról s a nemzetiségi kérdésről téves a hit általában, ő tiszteli a románokat, viszont nem érti, hogy 1887. óta miért viselkednek passzívan a politikától és miért inkább a külföldre mennek panaszkodni a parlament helyett. A

nemzetiségi kérdést csupán egyféleképpen lehet megoldani, tessék alaposan utána nézni az 1868. évi törvénycikkeknek és azok szerint cselekedni.

A kultura szabad versenytől nem fél, — folytatta Désy Zoltán, — csakis a szabad verseny a fő, a legjobb és föltétlenül hisz a magyar kultura diadalában.

— Ugy van, úgy van! — kiált közbe Tisza István gróf.

Berzeviczy Albert beszélt ezután. Egyetért Bethlen István gróf ama felfogásával, hogy a nemzetiségi kérdést csakis a magyarsággal egyetértve lehet megoldani — viszont ugyanezt cselekedte és akarja cselekedni Tisza István gróf is. Legföljebb egy dolog akadt, ami esetleg pártok előtt bizalmatlanság indító oka lett, tudniillik a béketárgyalás ideje, az nem helyes, a Románia által elért sikerek egyes hazai románoknak is a fejébe szállt és követelővé váltak. Viszont a béketárgyalások eddigi eredményei igazolják, hogy Tisza gróf ragaszkodik az eredeti felfogásokhoz és szem előtt tartja a magyarság szupremációját.

— A nemzetiségi kérdést meg kell oldani, — fejezte be Berzeviczy Albert és tudomásul veszi a miniszterelnök válaszát.

Vertán Endre beszélt még röviden s ezzel az ülés bevégeződött.

Kiöntött a Tisza.

— Több községet elárasztott. —

(Saját tudósítónktól.) A Tisza éjjel egy órakor kilépett medréből és rohamos gyorsasággal növekedett. Hajnali két órakor már négy kilométernyi szélességben száguldott az ár és a Ruszthoz tartozó Némefalut elöntötte. A lakosságot a veszedelemről idejében nem értesítették és így csak nehezen menekülhettek ki lakásaikból. A házak vizben vannak és az országot is víz alatt áll. A tarackközi vasuti hidat és az új töltést ismét elvitte a víz. A forgalmat átszállással bonyolítják le. A Nagyág áradása megelőzte a Tiszaét és szerencsére addigra lefutott, mert különben kiszámíthatatlan kár zúdult volna a városra és falvakra. A kár a házakban, földeken és őszi vetéseken óriási. Visk község teljesen víz alatt áll.

Máramarossziget másik oldalán az Iza fenyegeti a várost elöntéssel. Az ugynevezett Bandzsalgó városrésznél már kilépett medréből, a vágóhidat megközelíteni nem lehet és a hid mellett már az állami uton folyik a víz. Máramarossziget felső részén szintén nagy károkat okozott az áradás, Gyertyánligeten a Sopurkapatak elvitt egy vashidat, Nagyboskón a szennyes áradat a Klotild-vegyi gyár bükkfakészletét ragadta el. A lesodort fatömeg az ujonnan épült ideiglenes szlatinai fahidnál torlódott és azt derékban kettétörte és elsodorta. Máramarossziget és Szlatina között ismét megszakadt az összeköttetés. Bossáról, Visóvölgyről, a Talabor és a Tarac vizéről szintén riasztó hírek érkeznek. Hosszúmező és Taracköz között hatalmas földterületet borított el a víz. Az eső még mindig zuhog és erősen táplálja a folyókat és patakokat. Ha időváltozás nem áll be, úgy a Tisza vidékét ismét komoly veszedelem fenyegeti.

A máramarosszigeti árvízkatasztrófától sujtott lakosságnak Nyegre László főispán 30.000 korona segélyt utaltatott ki. A főispán, Szabó Sándor alispán és Szőlősi Antal polgármester és az összes járásbeli főszolgabírák és rendőrkapitányok az árviztől sujtott községekben tartózkodnak s azon igyekeznek, hogy a nép nyomorát enyhítsék.

A Duna szintén rohamosan árad, valamint a Maros is.

Itt említjük meg, hogy az egész országban esett és havazott, különösen Délmagyarországon esett hó, Szegedtől kezdve. Szegeden ugyan reggel elolvadt, de Zomborban, Nagybecskereken, Resicabányán, Aradon és környékén havasak a tájak.

Lázonganak a kisiparosok.

— Gyűlés a szegedi ipartestületben. —
Megfelelbezik a közgyűlés határozatát. —

(Saját tudósítónktól.) Ma este 7 órakor az ipartestület nagytermében népes gyűlést tartottak azok a kisiparosok, akik az ipartestület legutóbbi közgyűlésének határozatával nincsenek megelégedve. Az ipartestületnek ezen a közgyűlésen ugyanis kimondták az elnökség közbevetett előterjesztésére, hogy a tagsági díjakat három koronáról négy korona emelik föl, továbbá az egyéb járulékokat is tetemesen megnagyobbították. A kisiparosok szerint ez a határozat az alapszabályok kijátszásával, a többség ellenzésére jött létre és épen ezért a mai gyűlésen igen elkeseredett hangon foglaltak állást az előjáróság és az elnökség ellen.

Az egybegyűlték közfelkiáltással a mai értekezleten Szántó Mihályt választották meg elnöknek, jegyzőnek pedig Marosán Milánt. Az elnök ezután az előkészítő bizottság nevében üdvözölte a megjelenteket és a sajtó képviselőit, akik mindig a szívükön viselik a kisiparosok érdekét. Ezután ismertette azokat az okokat, amelyek az előkészítő bizottságot az értekezlet egybehívására készítették. Eszerint ismeretes, hogy az ipartestület anyagi válsággal küzd, amelyen kétségtelenül segíteni kell. De azt nem olyan módon kell csinálni, mint azt az elnökség kierőszakolta. (Helyeslés.) Épen ezért ismerteti azokat a pontokat, amelyeket a legutóbbi közgyűlés elfogadott, bár egész határozottan állíthatja, hogy a tagok legnagyobb része azt sem tudta, hogy mire szavaz.

— Még most se tudjuk, — kiáltották közbe.

— Egyetlen pont volt, — folytatta az elnök, — amelynek elfogadásához hozzájárultunk: a tagdíjaknak 3 koronáról négy koronára való fölemelése, bár ez sem helyes, mert a mi érdekünket egyedül a progresszív rendszer szolgálja. (Ugy van, úgy van!) Miért fizessünk mi is annyit, mint az a nagy iparos, aki 6—800 segéddel dolgozik? Az sokkal több munkát ad az ipartestületnek egy év alatt, mint mi egész életünkben. Pedig ezen a sérelmen kívül még sokkal súlyosabb jogtalanságot is követtek el ellenünk. (Halljuk!) Elfogadták a tagdíj fölemelésén kívül az iparjog váltásának 20 koronáról 30 koronára való emelését is.

— Meg akarják fojtani a kisipart! — Kinőni se engedik! — kiáltották közbe.

— A tanoncszerződés díját is két koronáról 3 koronára emelték; ezenkívül kimondatta az elnökség, hogy minden munkakönyv után 10 fillért kell fizetni. Ezek a díjak, tisztelt értekezlet, mind a kisiparosságot terhelik. Ez ellen tiltakoznunk kell és határozati javaslatban mondjuk ki, hogy a közgyűlés határozatát megfelelőbbézzük. (Éljen, úgy van!)

Marosán Milán azt mondja, hogy az ipartestület 2100 tagja közül 90 százalék a kisiparos és ennek dacára mégse a kisiparosok intézik saját sorsukat a saját érdekük szerint, hanem azok, akik az elnökség körül ülnek és szavazáskor mind a két kezüket felnyújtják, csak hogy többnek lássanak. Azért kellett most sürgősen összehívni ezt az értekezletet, hogy a közgyűlés kierőszakolt határozatot 8 mapon belül megfelelőbbézzék. Ismerteti az előjáróság rendelkezéseit, a melyek előidézői az ipartestület rossz anyagi helyzetének. Négy hivatalnok három hatalmas helyiségben dolgozik, ahelyett, hogy két